

Noen flere regneregler for forventningsverdi og varians

TMA4240/TMA4245 Statistikk

Håkon Tjelmeland

Institutt for matematiske fag

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Varians uttrykt ved forventningsverdier

$$E[aX] = aE[X]$$

$$E[b] = b$$

$$E[X + Y] = E[X] + E[Y]$$

$$\text{Var}[X] = E[(X - \mu)^2]$$

Teorem

La X være en stokastisk variabel. Da har vi at

$$\text{Var}[X] = E[X^2] - E[X]^2.$$

Bevis

Starter med definisjonen av varians. Skriver som vanlig $\mu = E[X]$.

$$\begin{aligned}\text{Var}[X] &= E[(X - \mu)^2] \\&= E[X^2 - 2\mu X + \mu^2] \\&= E[X^2] + E[-2\mu X] + E[\mu^2] \\&= E[X^2] - 2\mu E[X] + \mu^2 \\&= E[X^2] - 2E[X] \cdot E[X] + E[X]^2 \\&= E[X^2] - E[X]^2\end{aligned}$$

Teorem

La X og Y være stokastiske variabler. Da har vi at

$$\text{Cov}[X, Y] = E[X \cdot Y] - E[X] \cdot E[Y]$$

Forventingsverdi til produkt av uavhengige stokastiske variabler

Kontinuerlig: $E[g(X, Y)] = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g(x, y) f_{XY}(x, y) dx$

X og Y uavhengige: $f_{XY}(x, y) = f_X(x) \cdot f_Y(y)$

Teorem

La X og Y være uavhengige stokastiske variabler. Da har vi at

$$E[X \cdot Y] = E[X] \cdot E[Y].$$

Bevis (når X og Y er kontinuerte SV))

$$\begin{aligned} E[X \cdot Y] &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} xy f_{XY}(x, y) dx dy \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} xy f_X(x) f_Y(y) dx dy \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \left[y f_Y(y) \int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx \right] dy \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} [y f_Y(y) E[X]] dy \\ &= E[X] \int_{-\infty}^{\infty} y f_Y(y) dy \\ &= E[X] \cdot E[Y] \end{aligned}$$

Forventingsverdi til produkt av uavhengige stokastiske variabler

$$\text{Kontinuerlig: } E[g(X, Y)] = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g(x, y) f_{XY}(x, y) dx$$

$$X \text{ og } Y \text{ uavhengige: } f_{XY}(x, y) = f_X(x) \cdot f_Y(y)$$

$$\text{Cov}[X, Y] = E[X \cdot Y] - E[X] \cdot E[Y]$$

Teorem

La X og Y være uavhengige stokastiske variabler. Da har vi at

$$E[X \cdot Y] = E[X] \cdot E[Y].$$

Teorem

La X og Y være uavhengige stokastiske variabler. Da har vi at

$$\text{Cov}[X, Y] = 0.$$

Bevis

$$\begin{aligned}\text{Cov}[X, Y] &= E[X \cdot Y] - E[X] \cdot E[Y] \\ &= E[X] \cdot E[Y] - E[X] \cdot E[Y] \\ &= 0\end{aligned}$$

Oppsummering

- ★ Har innført regnereglene

$$\text{Var}[X] = E[X^2] - E[X]^2$$

$$\text{Cov}[X, Y] = E[X \cdot Y] - E[X] \cdot E[Y]$$

- ★ Dersom X og Y er uavhengige har vi vist at

$$E[X \cdot Y] = E[X] \cdot E[Y]$$

$$\text{Cov}[X, Y] = 0$$